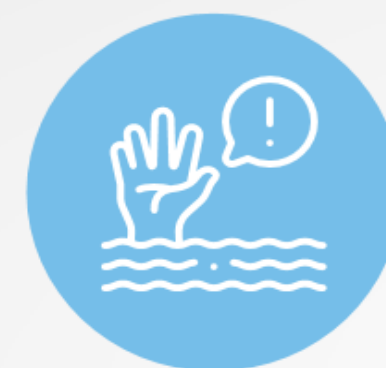

(PĀR)DROŠĪBA

Pārvērt pārdrošību par drošību!

Kampanas
«**PĀRVĒRT PĀRDROŠĪBU PAR DROŠĪBU!**»
noslēguma prezentācija

Eiropas Sociālā fonda projekts "Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi" (identifikācijas Nr. 9.2.4.1/16/I/001)

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

KAMPAŅA

Pārvērt pārdrošību par drošību!

SAMAZINI BĒRNU TRAUMATISMU!

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

MĒRĶIS

Izglītot un informēt dažāda vecuma bērnus, viņu vecākus un citus pieaugušos **par drošību, biežāko traumu veidiem**, kas aktuāli katram vecumposmam, **traumu gūšanas apstākļiem** un **veicamajiem profilakses pasākumiem**, tādējādi veicinot bērnu traumatisma prevenciju Latvijā.

MĒRĶAUDITORIJA

Primārā: bērni, bērnu vecāki, likumiskie pārstāvji un citi aprūpētāji, topošie vecāki.

Sekundārā: izglītības iestāžu darbinieki (pedagogi), pašvaldības darbinieki, medikamentu izplatītāji, sadzīves ķīmijas ražotāji u.c.

KONCEPCIJA

SAUKLIS

«Pārvērt pārdrošību par drošību!»

KAMPAŅAS ELEMENTI UN TĒLI

Plākstera formas logo, divi vēstneši – kanālā *Instagram* aktīvais Viktors Blūms, dvīņu mamma Alise Avota

**DAŽĀDI
APDEGUMI**
ir otrs biežākais
traumu veids
BĒRNIEM
vecumā
līdz trīs
gadiem.

(PĀR)DROŠĪBA
Pārvērt pārdrošību par drošību!

VIENĪBAS
NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020
EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds
IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

KAMPAŅA

REKLĀMAS IZVIETOŠANA

- **Internets:** 27.06.2022 – 31.07.2022 un 02.01.2023 – 05.02.2023 (papildreklāmas 13.02.2023 – 12.03.2023, 24.07.2023 – 20.08.2023)
- **Vide:** 04.07.2022 – 31.07.2022 un 23.01.2023 – 19.02.2023
- **Radio:** 11.07.2022 – 31.07.2022 un 16.01.2023 – 05.02.2023
- **Prese:** 18.07.2022 – 30.07.2022 un 30.01.2023 – 12.02.2023
- **TV:** 18.07.2022 – 14.08.2022 un 16.01.2023 – 12.02.2023

GALVENĀS AKTIVITĀTES

- Atklāšanas un noslēguma pasākumi
- **Deviņi reklāmas video**, kas atspoguļo biežāko traumatisma veidus, un to pielāgošana mērķauditorijām
- **Divi mācību video** – «Bērnam droša māja» un «Pārbaudīsim māju!»
- **Deviņi radio klipī**, kas atspoguļo biežākos traumatisma veidus
- **Divi informatīvie materiāli:** buklets un instrukcija jaunajiem vecākiem
- Bērnu drošības dienas **sporta spēles**
- Mobilā darbnīca «**Bērnam droša māja**»
- Sabiedrisko attiecību un sociālo mediju **kampaņa**
- **Omnibusa pētījums** pirms un pēc kampaņas

IEVĒRO
ceļu satiksmes
noteikumus!

LIETO
ķiveri un
aizsargus!

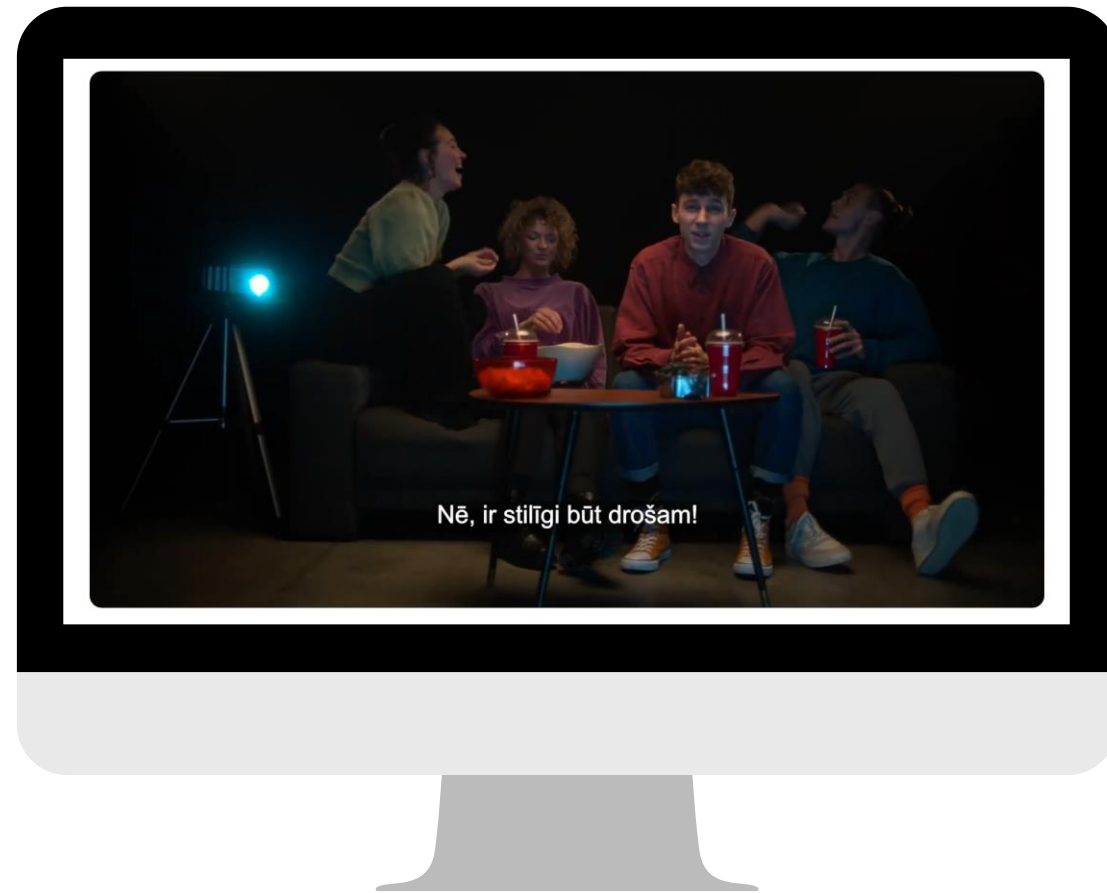
IZMANTO
gaismas
un skaņas
signālus!

Pārvērt pārdrošību par drošību!

REKLĀMAS VIDEO

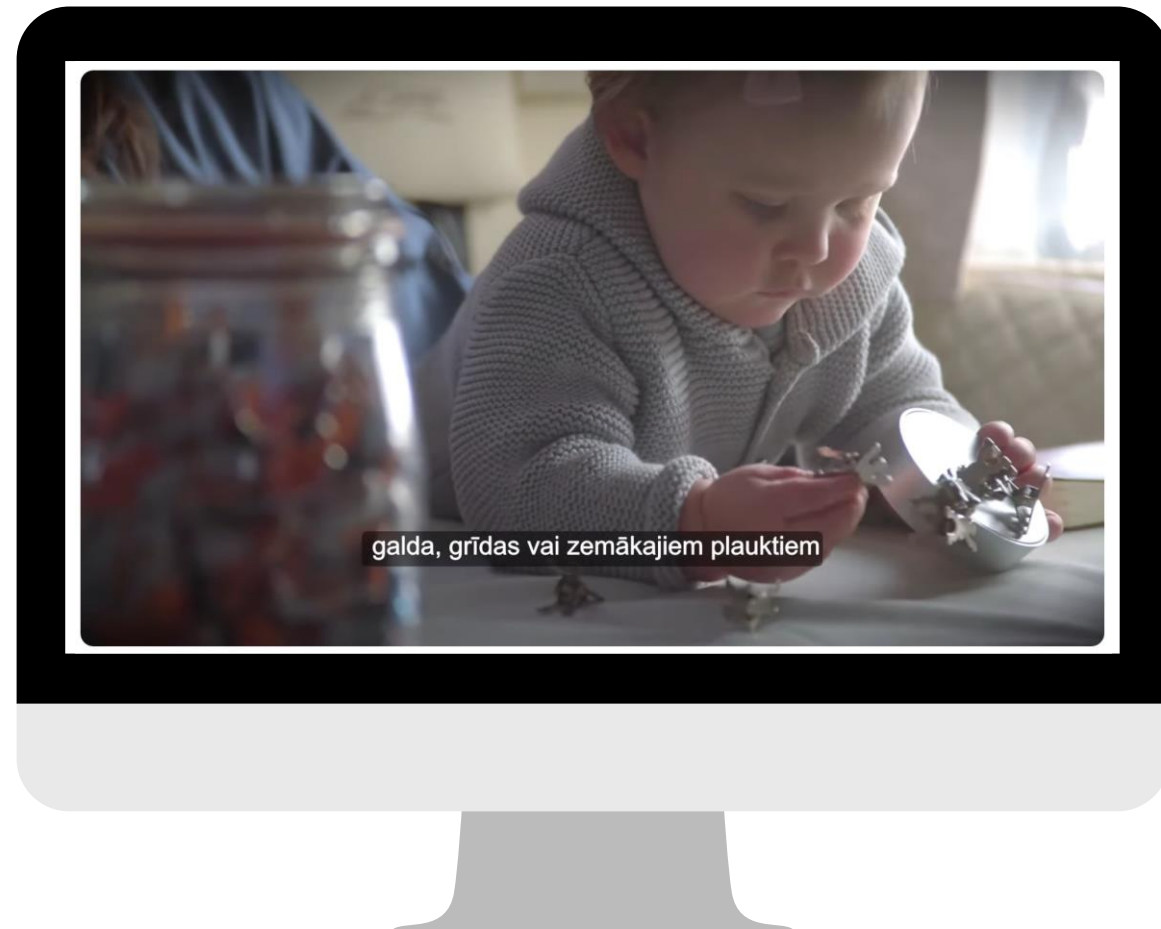

- 9 video, katrs 30 sekundes garš.
- Katrā **atspoguļots** kāds no **traumatisma veidiem** – **svešķermeņu norīšana, termiskie ievainojumi (apdegumi, applaucējumi), ceļu satiksmes negadījumi.**
- **Pirmsskolas vecuma bērniem** tika veidotas **animācijas, jauniešu auditorijas video tika piesaistīts influenceris Viktors Blūms, savukārt vecāku un pieaugušo auditorijai - dvīņu mamma Alise Avota.**
- Visi video rādīti kā reklāma TV kanālos, tai skaitā LTV.
- Visu video skatījumi *YouTube* – **151 165.**
- Visu video skatījumi *Facebook* – **26 690.**
- Ar video ierakstiem sasniegtā auditorija *Facebook* – **77 263.**
- **Vērtīgs** informatīvais materiāls **ilgtermiņā.**

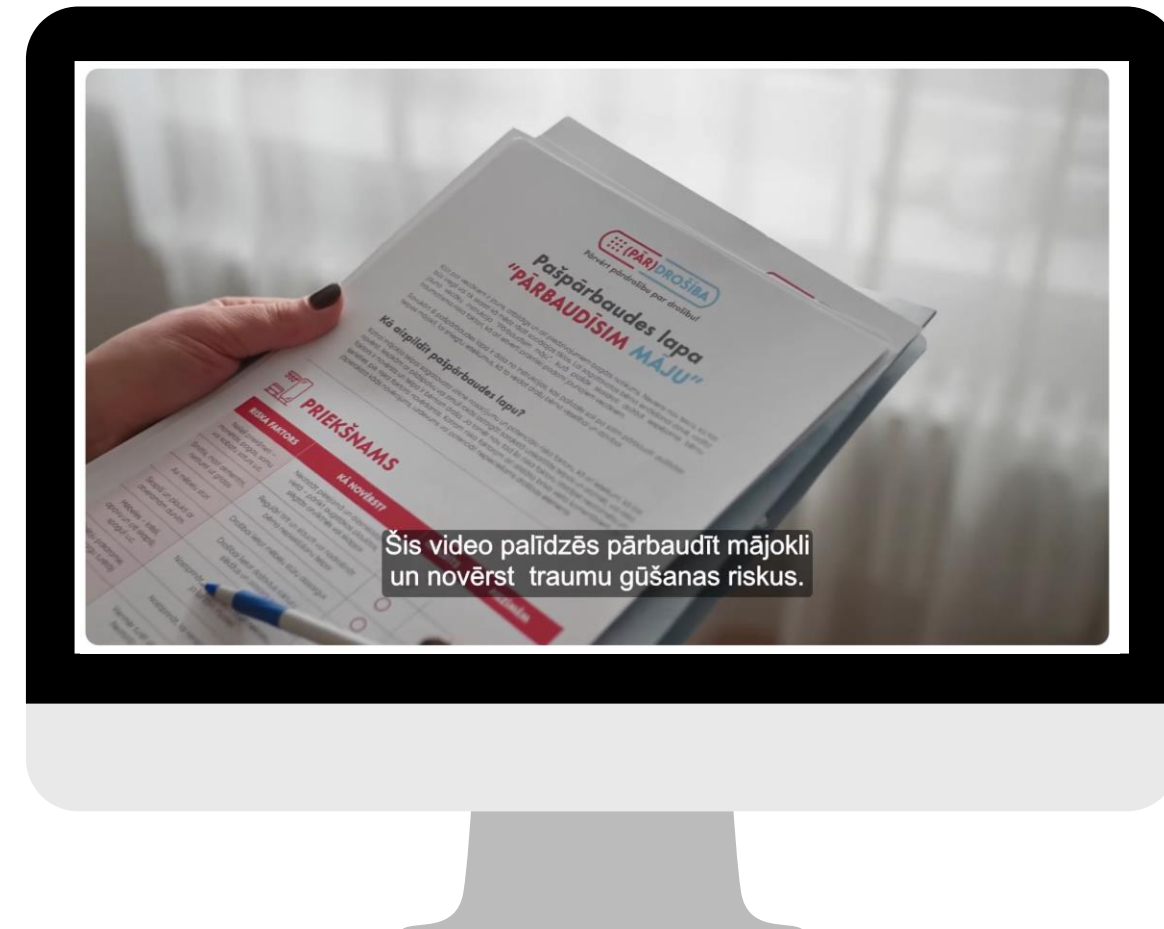
<https://www.youtube.com/watch?v=AfrMDMirqvA&t=1s>

SKAIDROJOŠIE VIDEO

Lai skaidrotu, kāda ir droša māja, sagatavots **video «Bērnam droša māja»** (garums 3 minūtes).

<https://www.youtube.com/watch?v=TYmK88E5y3c>

Jaunajiem vecākiem sagatavots instrukcijas veida **video «Pārbaudīsim māju!»** ar praktiskiem padomiem un pašpārbaudes lapu (garums 6 minūtes).

<https://www.youtube.com/watch?v=E0tebyMIXCw>

INFORMATĪVAIS BUKLETS

- Radīts **informatīvs buklets**, kas konspektīvā veidā skaidro, kā mazināt traumatismu un sniegt pirmo palīdzību (tirāža 75 000).
- **Izsūtīts pa pastu** Latvijas slimnīcām, pediatru praksēm, sociālajiem dienestiem, bāriņtiesām, krīzes un ārpus ģimenes aprūpes centriem.
- Bukleta **sagatavošanā piedalījās speciālistu komanda**: traumatologs – ortopēds, pediatrs, izglītības metodiķis, sabiedrības veselības speciālists, fizioterapeite un ergoterapeits.

PIRMĀS PALĪDZĪBAS ALGORITMS

 Saglabā mieru un sniedz pirmo palīdzību!	 Vieglāku traumu gadījumā sazinies ar savu ģimenes ārstu vai pediatru, kas ieteiks labāko rīcības modeli. Ārpus šo speciālistu darba laika zvani uz ģimenes ārstu konsultatīvā tālruna numuru 66016001.
 Novērtē situāciju!	
 Izsauc NMPD, zvanot 113!	

TRAUMA	PIRMĀ PALĪDZĪBA
 Svešķermeņa norīšana	Vispirms mēģini atbrīvoties no svešķermeņa, mudinot bērnu klepot. Ja bērns aizrijies, nedrīkst liet šķidrumus viņam mutē, cenšoties izskatīt elpceļos esošo saturu!
 Termiskie ievainojumi (apdegumi un applaucējumi)	Traumēto vietu nekavējoties dzesē zem vēsa, tekoša ūdens vismaz 10 minūtes. Ja apdegums vai applaucējums ir zem apģērba, to nedrīkst plēst nost no ķermeņa. Tādā gadījumā ūdeni lej uz apģērba vai starp apģērbu un ādu. Uz brūces neko neliec, nepārsien to, nesmērē ziedes vai krēmus!
 Saindēšanās ar sadzīves ķīmiju vai medikamentiem	Ja ķīmiskā viela nokļuvusi uz ādas vai acīs, nekavējoties skalo to ar lielu daudzumu tekoša ūdens! Nekādā gadījumā neizsauc vemšanu! Saglabā ķīmiskās vielas iepakojumu, lai parādītu to speciālistam.

JAUNO VECĀKU INSTRUKCIJA

- Radīta **jauno vecāku instrukcija «Pārbaudīsim māju!»**, kur apkopota plaša informācija par traumu novēršanu un palīdzības sniegšanu, ieteikumi vecākiem bērnam droša mājokļa iekārtošanā, noderīgas saites un tālruņa numuri, kur vērsties pēc palīdzības (tirāža 20 000).
- Instrukcijas noslēgumā **praktiski izmantojamas pašpārbaudes lapas**, ar kuru palīdzību soli pa solim novērtēt sava mājokļa drošību. Sekojot sarakstam, var apskatīt visas telpas mājās un novērtēt to iekārtojumu, potenciāli bīstamās vietas.

(PĀR)DROŠĪBA

Pārvērt pārdrošību par drošību!

Instrukcija jaunajiem vecākiem "PĀRBAUDĪSIM MĀJU!"

Informatīvais materiāls topošajiem vecākiem un vecākiem, kuriem ir bērni vecumā līdz trim gadiem 2022

Eiropas Sociālā fonda projekts "Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi" (Nr.9.2.4.1/16/1/001).

NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Veselības ministrija Slimību profilakses un kontroles centrs **Bērnu klīniskā universitātes slimnīca**

CEĻU SATIKSMES NEGADĪJUMI (CSN)

Analizējot negadījumos gūtās traumas bērnu vecuma grupā līdz trim gadiem, visbiežāk to iemesli ir bērnu drošības sēdekļa nepareiza lietošana vai bērna nepiesprādzēšana tajā, satiksmes noteikumu neievērošana, pārvietojoties kājām vai ar velosipēdu (ar līdzsvara skrejriteņiem bērniem), atstarotāju un aizsargēkipejuma nelietošana. Būtiski, ka CSN rezultātā bieži vien tiek gūtas ne tikai fiziskas, bet arī psiholoģiskas traumas.

Ja pieaugušie ar bērnu pārvietojas sabiedriskajā transportā – autobusā, tramvajā, trolejbusā un vilcienā – bērns jāpietur, jāieceļ kopā ar ratiem. Zemās grīdas transportlīdzekļos var ērti iebraukt ar ratiem pa priekšu, savukārt citos sabiedriskā transporta līdzekļos var palīdzēt citi pasažieri vai vadītājs, ja pievērš tā uzmanību. Savukārt no transporta jāizkāpj tikai ar mugurpusi – iesākumā pieaugušais un pēc tam jāizceļ ratiņi.

KĀ NOVĒRST?

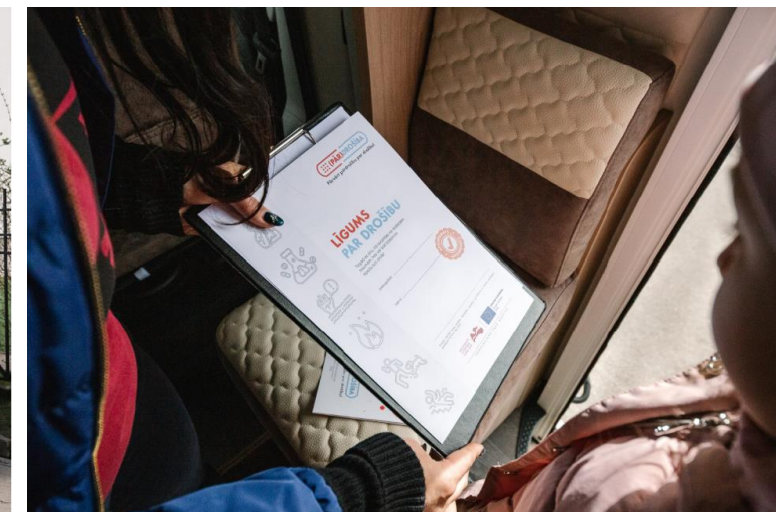
- ✓ Māci bērnam, kādēļ ir būtiski ievērot ceļu satiksmes noteikumus gan kā gājējam, gan pārvietojoties ar transporta līdzekli (arī skrejriteņi un velosipēdu), tai skaitā šķērsot ielu tam paredzētā vietā, ievērot luksofora signālus u.c.
- ✓ Ar velosipēdu atļauts vest bērnus vecumā līdz septiņiem gadiem ar galvā uzvilktu aizsprādzētu aizsargķiveri, ja ir iekārtoti papildu sēdekļi un droši kāpši kāju atbalstam. Bērnus var pārvadāt arī īpaši šim nolūkam izgatavotās velo piekabēs.
- ✓ Kopīgi apskatiet un izrunājiet pieejamās ceļu satiksmes instrukcijas, transporta un pārvietošanās līdzekļu noteikumus CSDD vai citu pārvadātāju tīmekļvietnēs.
- ✓ Abos gadījumos (gan krēslīnā, gan piekabē) ved bērnu piesprādzētu.
- ✓ Ievēro ceļu satiksmes noteikumus arī pārvietojoties ar bērnu ratiem.
- ✓ Tumsajā laikā lieto atstarotājus, ne tikai pārvietojoties ar skrejriteņiem un velosipēdu, bet arī ejot kājām.
- ✓ Izvēlies un lieto bērnu drošības sēdekli – atbilstoši bērna vecumam un augumam (par to konsultēs iegādes brīdī).
- ✓ Pārvietojoties ar skrejriteņiem un velosipēdu, lieto personīgos aizsarglīdzekļus – ķiveri un citu aizsargēkipejumu.
- ✓ Līdz 15 mēnešu vecumam bērns obligāti jāpārvadā ar skatu pretēji braukšanas virzienam, toču speciālisti šo pozīciju iesaka saglabāt līdz pat trīs gadu vecumam un ilgāk*.

* Drošas braukšanas ceļvedis "Bērnu drošība automaīnā". Skatīt: <https://braucamdrosi.lv/autokreslina-izvele/ceļu-satiksmes-noteikumi/>

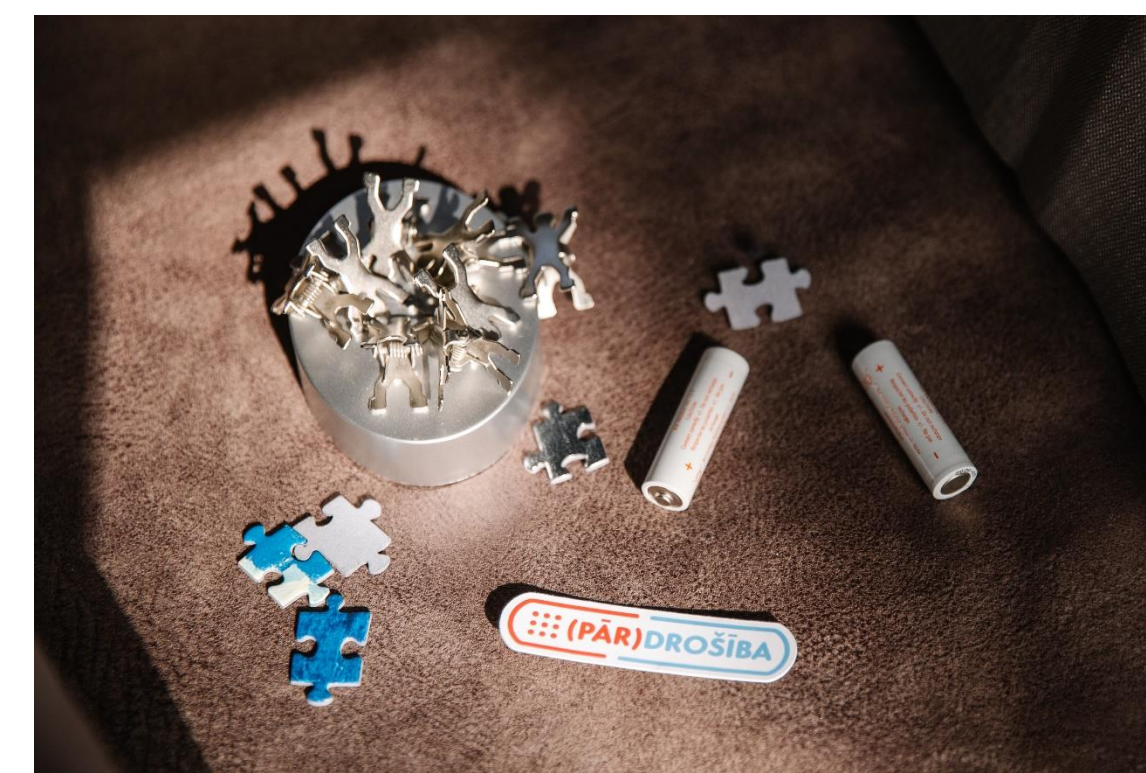
16

MOBILĀ DARBNĪCA

- **Mobilā darbnīca «Bērnām droša māja»** ierīkota kempērī kā dzīvojamā platība ar dažādām zonām – virtuvi, vannas istabu, guļamistabu, pagalma / garāžas zonu.
- Katrā no zonām **apzināti pieļautas drošības kļūdas**, kas demonstrē biežākos bērnu traumatisma riska faktoros mājās.
- **Bērni kopā ar vecākiem meklēja bīstamās situācijas**, izrunājot tās ar darbnīcas vadītājiem (ergoterapeits vai fizioterapeits).
- Noslēgumā vecāki un bērni savā starpā parakstīja simbolisku līgumu par drošības ievērošanu. Bērni saņēma uzlīmes, bet pieaugušie – bukletu un instrukciju jaunajiem vecākiem.
- **Īstenota 61 darbnīca visā Latvijā**, proporcionāli aptverot visus statistiskos reģionus.

MOBILĀ DARBNĪCA

SPORTA SPĒLES

<https://www.youtube.com/watch?v=qTkXXg73RVc&t=1s>

SPORTA SPĒLES

- Lai par traumatismu runātu izglītojošā un atraktīvā veidā, sarīkotas **sporta spēles bērniem**.
- **Izstrādātas 14 dažādas aktivitātes** – 11 individuālās un 3 sacensību formāta. Visas aktivitātes bija pieejamas vienlaikus.
- **Aktivitātīšu piemēri:** galda hokejs, mini futbols, zvanu koridors, balansa dēlis, priekšmetu galds, atmiņas spēle, labirinta skrējiens, ūdens spaiņa spēle.
- **Katrā akcentēts kāds no traumatisma veidiem:** ūdens spaiņa stafete – drošība pie ūdens, priekšmetu galds – svešķermeņu norīšana, zvanu koridors – termiskie apdegumi u.c.
- Bērniem izsniegta reģistrācijas kartīte, kurā jāsavāc nepieciešamais zīmodziņu skaits, lai iegūtu **medaļu, pateicību un motivācijas balvu**.
- **Īstenotas 56 spēles visā Latvijā**, no tām 24 sporta spēles izglītības iestādēs.
- **Kopējais dalībnieku skaits 10 332.**

Pārvērt pārdrošību par drošību!

Izglītojošas nodarbības bērniem par traumatisma mazināšanu

svešķermeņu
norīšana un
aizrišanās

uz batuta
gūtās traumas

termiskie
ievainojumi
(apdegumi un
applaucējumi)

dzīvnieku
kodumi

ceļu satiksmes
negadījumi

kritieni

saindēšanās ar
sadzīves ķīmiju un
medikamentiem

drošība uz
ūdens un
ūdens tuvumā

3555

nodarbības no
20.02. - 31.07.2023

82 554

par traumatisma
profilaksi izglītoti bērni

SABIEDRISKĀS ATTIECĪBAS UN PUBLICITĀTE

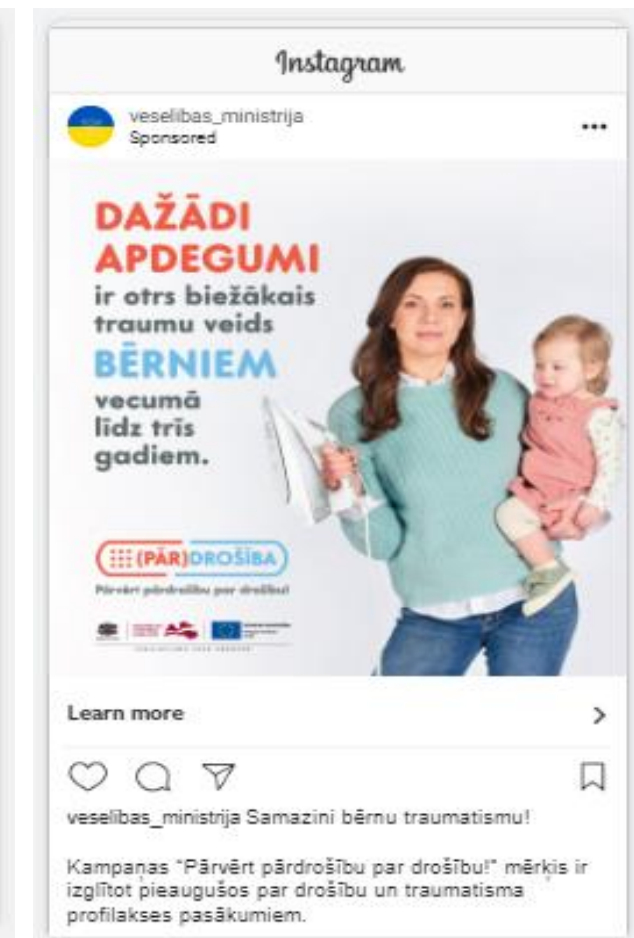
RAKSTI UN PRESES ZIŅAS

- Sagatavoti, tulkoti krievu valodā un izsūtīti **12 skaidrojoši raksti**, izceļot biežākos bērnu traumu veidus, skaidrojot, kādēļ traumas mēdz notikt, kā izvairīties vai palīdzēt traumas gadījumā.
- Ar publikācijām medijos (nacionāla un reģionāla līmeņa presē un/vai portālos) **sasniegtā auditorija 7 098 307**.
- Sagatavotas un izsūtītas **10 preses relīzes**.
- Ar publikācijām medijos (nacionāla un reģionāla līmeņa presē un/vai portālos) **sasniegtā auditorija 5 026 089**.
- Kopējais **publikāciju skaits 2022. un 2023.g. 479**.
- Lielākā daļa publikāciju **portālos** (latviešu un krievu valodā) – **65% no visas publicitātes**. 15% publikāciju veido ziņu aģentūras, 12% - prese, 7% - radio un 1% sižeti TV kanālos.
- **Kopējā sasniegtā auditorija** (ar intervijām u.c.) **14 193 991**.

KOMUNIKĀCIJA SOCIĀLAJOS MEDIJOS

No kampaņas sākuma nodrošināta **regulāra komunikācija** visos Veselības ministrijas kanālos – *Facebook, Instagram, Twitter* un *YouTube*, kopumā publicējot vismaz **116 ierakstus**.

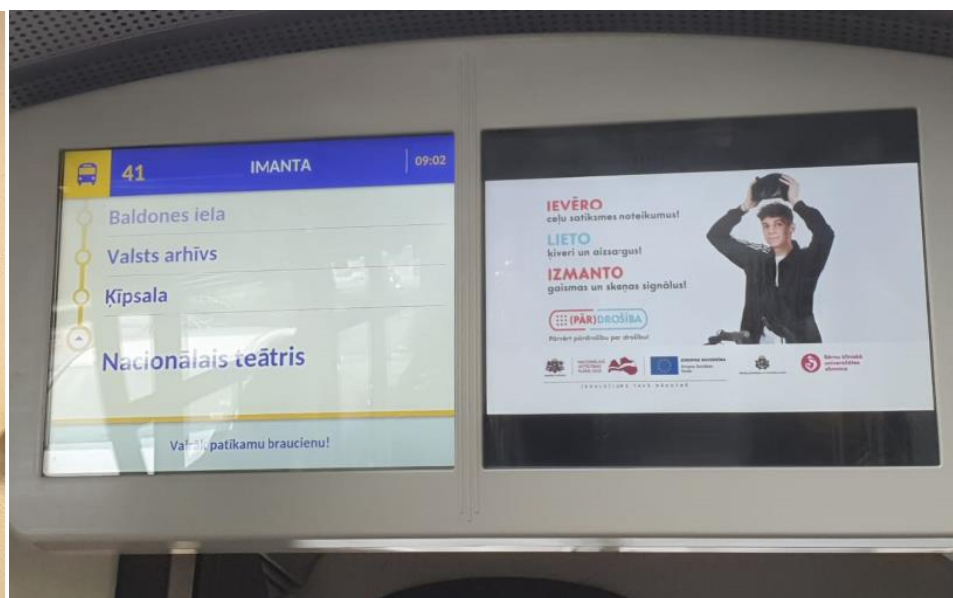
Ieraksti veidoti gan **par tā brīža aktivitātēm** (regulāra informācija par norises laiku un vietu sporta spēlēm, mobilās darbnīcas izbraukumiem), gan **informējot par sagatavoto rakstu, preses relīzi, interviju** ar kādu speciālistu, **informatīvo materiālu**, kas pieejami vecākiem un citiem pieaugušajiem, **video, atklāšanas un noslēguma pasākumiem**.

Facebook			Instagram	Twitter
skatījumi (impressions)	sasniegtā auditorija (reach)	klikšķi / iesaiste	sasniegtā auditorija (reach)	skatījumi (impressions)
334 668	607 832	16 983	37 292	159 866

MEDIJU RĀDĪTĀJI

	PLĀNOTS	FAKTISKI
	auditorijas sasniedzamība	
TV reklāma	42,30%	48,21%
Reklāma radio	81,50%	81,65%
Radio klipu skaits*	987	1584
Reklāma internetā	90 – 97%	96,02%
Papildreklāma 13.02. – 12.03.23.	97,50%	97,53%
Papildreklāma 24.07. – 20.08.23.	97,50%	98,32%
Reklāma presē	41,70%	46,50%
Vides reklāma	81%	81,20%
Vides izvietojumu skaits**	38 750	54 828

* Radio kanālu pārmaiņu dēļ iegūti papildizvietojumi par to pašu cenu.

** Pieaudzis LED ekrānu izvietojums

OMNIBUSA APTAUJA

- **Pirms kampanjas** uzsākšanas **tika veikta aptauja** (50 jautājumi), iesaistot reprezentatīvu respondentu grupu. Aptaujā piedalījās **1002 dalībnieki** **vecumā no 18 līdz 49 gadiem, kuriem ir vismaz viens bērns.**
- Aptaujas mērķis bija **saprast sabiedrības viedokli un zināšanu līmeni par bērnu traumatisma tēmu.**
- **Pēc kampanjas** rīkota aptauja (55 jautājumi), iekļaujot arī **kampanjas ietekmes izvērtējumu, sniegto zināšanu pielietojamību un lietderību,** pēc iespējas cenšoties noskaidrot, vai ģimenē ir mainījies bērna traumu skaits, biežums.

2022. GADA SECINĀJUMI

1. **73% vecāku** norādīja, ka viņu **ģimenē bērns /-i ir guvuši traumu.**
2. **44% respondentu** norādīja, ka **nepieciešams vairāk informācijas par bērnu traumatisma novēršanas apstākļiem**

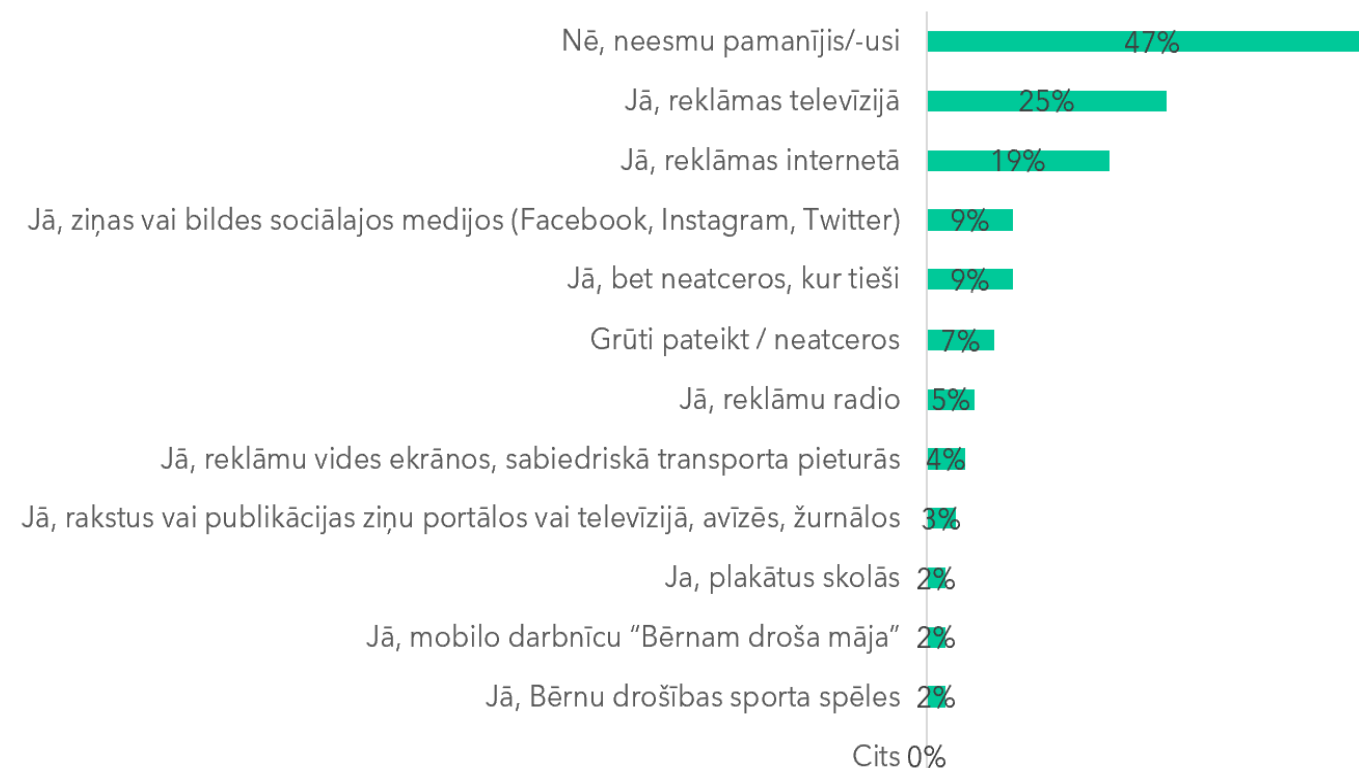
2023. GADA SECINĀJUMI

1. **2022. vai 2023. gadā** (līdz aptaujas pildīšanai) **43% ģimeņu bērns guvis jebkāda veida traumu;**
2. **39% respondentu** uzskata, ka **nepieciešams vairāk informācijas par bērnu traumatisma novēršanas apstākļiem;**

KAMPAŅAS ATPAZĪSTAMĪBA

Vai 2022. un 2023. gadā esat pamanījis kampaņas "Pārvērt pārdrošību par drošību!" aktivitātes?

Bāze: visi respondenti, n=1001

- **53% respondentu redzēja vismaz kādu no aktivitātēm** (reklāma, mobilā darbnīca, sporta spēles, buklets u.c.).
- **56% vecāku uzskata**, ka kampaņas vēstījums ir bijis **viegli saprotams** un zināšanas lietderīgas.
- **71% aptaujāto novērtē kampaņas aktivitātes un sniegtās zināšanas**, uzskatot, ka **tās var palīdzēt mainīt traumatisma līmeni**. No tiem **47% ir pievērsuši uzmanību**, kā savā **ģimenē samazināt traumatismu** vai nepakļaut bērnu traumu riskam.

SECINĀJUMI

Pārvērt pārdrošību par drošību!

Par bērnu traumatisma tēmām nepieciešams runāt arī nākotnē.

Kampanas ietvaros radītie materiāli ir ilgtspējīgi, nav piesaistīti konkrētam laika periodam un ir ērti izmantojami arī turpmāk.

No dalībniekiem saņemtas pozitīvas atsauksmes gan par kampanu, gan paralēli kampanai īstenotajiem izglītojošiem pasākumiem par traumatisma profilaksi izglītības iestādēs.

IETEIKUMI

Pārvērt pārdrošību par drošību!

Paredzēt atsevišķu tīmekļvietni tikai kampaņas vajadzībām – aktuālajiem izbraukuma grafikiem, informatīvo materiālu izvietošanai, foto un video apskatiem, ziņām un rakstiem.

Veidot sadarbības projektus ar lielākajiem medijiem (iespējams arī maksas), piemēram, rubrika Delfi.lv vai Lsm.lv, sižetu sērija televīzijas vai radio raidījumā, rakstu sērija profesionālajos un dzīvesstila medijos.

Sporta spēļu un mobilo darbnīcu saturs var tikt pielāgots īstenošanai ārpus kampaņas – pirmsskolas izglītības iestādēs un sporta stundās skolās.

Plānojot aktivitātes mazākās pilsētās un apdzīvotās vietās pieejai ir jābūt elastīgākai un ir jāparedz zemāks minimālais dalībnieku skaits nekā lielajās pilsētās, jo tajās ir mazāk iedzīvotāju.

IETEIKUMI

Pārvērt pārdrošību par drošību!

Efektīvākas reklāmas nodrošināšanai *YouTube* **ieteicams veidot īsākus video (15-20 sekundes), kā arī 6 sekunžu video neizlaižamā (*non-skippable*) formātā.**

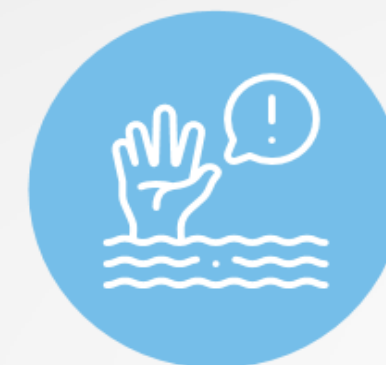
Televīzijas reklāmām labākai reitingu piegādei izvēlēties garāku periodu – **6 nedēļas, nevis 4**, kas ļautu sasniegt plānoto auditoriju.

Gadījumos, ja tiek plānotas papildreklāmas, starp posmiem **ieplānot lielāku laika periodu un mainīt materiālu dizainu** jo citādāk auditorijām apnīk viens un tas pats saturs.

PALDIES PAR UZMANĪBU!

(PĀR)DROŠĪBA

Pārvērt pārdrošību par drošību!

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ